

మన్నును రెంటికిని విచక్షణ జేయరాదనియు,

మహారాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రి

వార్తావళి

- దేశీయవార్తలు
- దుర్గిరాల బలరామకృష్ణయ్యగారికి 9 నెలలు శిక్ష విధించబడెను
- తంజావూరు మిరాసీదారులు శిక్షల రిమిషను విషయమున శాసనసభ్యులను రాజీనామా నిమిత్తం కోరెను
- మదరాసు శాసనసభ
- విదేశీవార్తలు
- జాబియూ పెరుగ్యల యుద్ధము మరల కొనసాగినది
- స్థానికవార్తలు

ఆంధ్రవార్త

1933 నవంబరునెల 2-వ తేదీ గురువారము

ఇండియా జపాను రాయబారములు : విషమస్థితి

ఇండియా జపాను రాయబారములు విఫలమగుచుండుట వింతగాదు. హిందూ దేశపు ప్రతినిధి కొనినందుకు ప్రతిఫలముగ, జపానువర్తకులు హిందూదేశముపై విశేషమగు బరువును మోపుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జపానుగూడ ప్రభుత్వమునకు తెలియపరచును, భారతీయవశిష్ట లింగను తగ్గించిరి. ఏతరునయినను జపానుతో ఒడంబడిక గుడురునది మీరు ఆశించిరి, కాని భారతీయులు లొంగినకొలదియు, జపానువర్తకులు బిర్రలెరియుచున్నారు. జపాను ప్రభుత్వమువారు కొంత సడలినను, జపానువర్తకు లేమాత్రము పాశ్చర్యము జూచుచున్నారు. ఇదివరకే భారతదేశము విశేషముగ లొంగిననుండ, ఇంకను లొంగవలెనని, జపానువర్తకులు కోరుట బట్టి ఉభయదేశముల మధ్య ఒడంబడిక కుదురుట దుర్లభమగును. నిజమేమన, మొదటినుండియు రాయబారముల విషయమున హిందూదేశము బలహీనముగ ప్రవర్తించెనుటకు నందియుము లేదు. హిందూదేశము తనకు గానలసిన వస్తువులను తాను తయారుచేసికొన గలదు. హిందూదేశపు మిల్లు వస్తువులును, నేత వస్తువులును గలియుచో, హిందూదేశము స్వయంపోషకముగ నుండుట కల్గి యభ్యుత్థాంతరముండెడిదిగాదు. హిందూదేశపు ప్రతినిధి, హిందూదేశపు మిల్లుయజమానులను విధిగ వాడునడల, జపానుపై గాని లాంకుపైరుపై గాని, ప్రతిపంబుదారులు ఆశ్చర్యకొన నవసర ముండెడిదిగాదు. జపానుగాని లాంకుపైరుగాని, తమ వర్తకము నిమిత్తము దయజూపవలెనని, హిందూదేశమును బ్రతిమాలి యుండినచో, అట్టిస్థితిలో స్వల్పసహాయమును భూతిదయ నిమిత్తము చేసిన హిందూదేశము చేసి యుండవచ్చును. అంతయుగాని, హిందూదేశము తనకు మాలినధర్మమును చేసి యుండ నక్కరలేదు.

ఇప్పుడు జరిగినదేమి? లాంకుపైరు వర్తకులు ముందుగానే హిందూదేశపు మిల్లుయజమానులతో మిగుల లాభకరమగు ఒడంబడిక నేర్పరచికొని పెట్టిపోయిరి. హిందూదేశపు వస్తువుల దిగుమతులపై

మజ్జిగ

రాజకీయ నిర్బంధితులకు మజ్జిగనీయ వలయునను విషయమై ప్రభుత్వమువారికి ను వట్టి యుత్తరువులను పంపలేదని, లామెంబరుగారు నిన్నటిదినము మదరాసు శాసనసభలో చెప్పిరి. ఆవిషయమింకను ఆలోచనయందున్నదని, వీరు తెలిపిరి. ఎంతకాల మింకను గడువవలెనని యొక సభ్యుడు ప్రశ్నింపగా, నిర్ణీత కాలమును సూచించ వీలులేదని, లామెంబరుగారు నుడిపిరి. ఈ ప్రశ్న బయలుదేరిన పిమ్మట, మూడు కాండులుబిలు సమావేశములు నడిచినవి. జాయింటు కమిటీ సమావేశము ముగియుచున్నది. ఇండియా జపాను లాంకుపైరు రాయబారములు ముగియుచున్నవి. ప్రపంచార్థిక సమావేశము, ఆయుధవివర్జన సమావేశము, ముగిసినవి. రుష్యాలో బ్రిటిషు ఖయిదీల వ్యవహారము పరిష్కారమయ్యెను. జర్మనీలో బ్రిటిషు నిర్బంధితుల విషయము పరిష్కారము గానున్నది. ప్రపంచ సమన్వయము ఇతర అంతర్జాతీయ సమన్వయము ముగియుచున్నది. ఉక్రేన్ విచారణ ముగిసి సింధు విచారణ జరుగుచున్నది. బర్మాప్రశ్న త్వరలో పరిష్కారము గానున్నది. కాని, మద్రాసు కారాగృహములలో సిక్లను ఖయిదీలకు మజ్జిగ నీయవచ్చునా లేదా యను మిషాన్ సమావేశము ముగియుటకు మాత్ర మింకను కాలమురాలేదు. ఇంకను ఎప్పుడు వచ్చునో తెలియదు. మదరాసు శాసనసభలో వివిధ ప్రాంతములవారును, మజ్జిగ అవసర పదార్థమియు, భోగ పదార్థము గాదనియు, ఏక కంఠముగ చాటియుండిరి. దీనివలన ఖచ్చితాధికమగునని ప్రభుత్వము వారించుచో, ఇతర పదార్థములలో తగ్గదల గావింపవచ్చునని గూడ సూచించిరి. మజ్జిగ లేనందువలన, ఖయిదీల ఆరోగ్యము విశేషముగ దీనించి, పెక్కువ్యాధులు ప్రబలమగుచున్నవి. ముఖ్యముగ రక్తవిరేచనములచే పలువురు ఖయిదీలు బాధపడుచున్నారు. లామెంబరుగారు, మజ్జిగ భోగపదార్థము చెప్పిరి. కాని, కేరళ ప్రాంతమునందు గూడ మజ్జిగ అవసర పదార్థమే యగుచున్నది. ఈ సంగతిని కేరళ ప్రతినిధులు చెప్పియుండిరి. ఎల్లరకు చెప్పిన యీ విషయమై లామెంబరుగారికి సంబంధమున్నచో, వారు వివిధరాష్ట్ర ప్రతినిధులుగల విచారణ సంఘము నేర్పరచి యుండవలసినది. చిరకాలము తీరికలేని యీ సమస్య పరిష్కారమై యుండవలసినది. ఒకవేళ కేరళ ప్రాంతమునకు మజ్జిగ యక్కర లేదని నిర్ణయంబుబడుచో, తదితర ప్రాంతములవారి కయినను మజ్జిగను సమకూర్చుటకు వీలయ్యెడిది. ఏల ఈ యాలస్యము? శాసనసభ్యుల యభిప్రాయము నయినను, వీరు గౌరవింపవలెను. లేనియెడల, వీరు స్వయముగ విచారణ నయినను సలుపవలెను. ఇంకను రాజకీయ నిర్బంధితులు పలువురు నిలదియున్నారు. వీరిసంఖ్య మరిల పెరుగుచున్నది. మిషాన్ మేషములను తెక్కించుచు, లామెంబరుగారు కాలము గడుపుట వారికిగాని, ప్రభుత్వమునకు గాని కారవము గాజాలదు. దేశస్వేచ్ఛకారకై కారాగృహ నిర్బంధములను బుద్ధిపూర్వముగ పరించుచున్న దేశాధిపతుల ఆరోగ్యమును కాపాడుబాధ్యత వీరిపైగలదు. ఆబాధ్యతను వీరు నిర్వహింపలేని, అందువలన గలుగు ఫలము వీరిపై నిలచియుండును. ప్రస్తుత సమయమున లామెంబరుగారు, శాసనసభకు బాధ్యతవహించిన సంగతి నిజమే. కాని, త్వరలో పరిస్థితులు మార్పుచెందక మానవు. శాసనసభకు వీరు ఉత్తరవాదులయ్యెడి కాలము త్వరలో అరుదెంచక మానదు. ఈలోపల సత్సాంప్రదాయములను నెలకొల్పటకయినను, లామెంబరుగారు కారాగృహనిర్బంధితుల పౌర్యములను సమకూర్చుట వివేకమగును. మజ్జిగభోగపదార్థము గాదనుట నిశ్చయము

ఇయ్యది అవసర ఆహారపదార్థమని, ఎల్లరెరిగిన విషయమే. దీనికి విచారణతో నిమిత్తము లేదు. విచారణ యవసరమగుచో పెంటనే జరిగింపవలయును. కారాగృహబాధలను బుద్ధిపూర్వముగ పరించుచున్న రాజకీయ నిర్బంధితులెవరును తమకష్టములను తొలగింపవలెనని, మొరటుకులేదు. భూతదయావరులును సహకారవాదులు నగు శాసనసభ్యులే ప్రభుత్వమువారికి స్వల్పపౌర్యమునయినను గావింపవలెనని కోరుచున్నారు. ఇది కోరరాని కోరికగాదు. ప్రభుత్వమువారు సలుపవలసిన విధులలో నిది మితిమీరినదియు కాదు. ఇది వారి కనిపధర్మము. ఇంతకాలము నుండియు దీనిని నిర్వహించుకుండుటయే ప్రభుత్వమునకుగొప్పలోపముగనున్నది. ఇకనయినను, పాలకులు శ్రద్ధవహించి, ఖయిదీలకు మజ్జిగ లేని లోపమును తొలగింపి, వారి ఆరోగ్యమును కాపాడి, తమకారవమును కాపాడుకొనుట ధర్మమగును. ఈ విషయమున త్వరలో ఉత్తరువులను గావించెదమని, లామెంబరుగారు జవాబిచ్చిరి. త్వరలో యనిన, మరిల సంవత్సరము గడువకుండుగాకయని కోరెదము.

లాంఛనము

ఈవారపు భోజనసంఘం జార్జిగెట్టులో, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు పార్వధ్యములు ప్రచురించిన యుద్ధవిరామపు దినమునను చెన్నరాజధాని ప్రజలు కొనసాగింపవలెనని, ప్రకటించిరి. నవంబరు 11 వ తేదీ శనివారమునాడు 11 గంటలకు, ప్రజలెల్లరును రెండు నిమిషములపాటు మాన మవలంబించవలెనని, పార్వధ్యములు కోరుచున్నారు. భారతీయులును, అందు ముఖ్యముగ చెన్నరాష్ట్ర ప్రజలును యీ విషయమున మనఃపూర్వకముగ తోడ్పడెదమనెను. అహింసా భద్రమగు భారతవర్షము, శాశ్వత ప్రపంచ శాంతిని మనఃపూర్వకముగ వాంఛించుచున్నది. యుద్ధ పరిష్కారమును పూర్తిగృహింపవలెనని. కాని, యుద్ధవిరామ దినము కేవలము లాంఛనముగ పరిణమించునా, లేక శాశ్వతశాంతికి తోడ్పడునా? నేటివారలలో బాలియూ పెరుగ్యల మధ్య యుద్ధము చేరుకుండునని నలులను ప్రచురింపబడినది. ఈరెండునానారాష్ట్ర సంఘమునందు సభ్యుత్వము గలవే. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు సభ్యురాండ్రుగ చినా జపానుల మధ్య ప్రపంచ పోరాటము చేలరేగియుండెను. ఈ విషయమై నానారాష్ట్ర సంఘమునందు ప్రశ్న రాగా, జపాను యీసంఘముతో సంబంధమును పూర్తిగ నడలుకొనెను. ఇందువలన జపాను కట్టి నష్టము లేకపోక, మంచూరియను కోల్పోయినా సరిగిరిధముల నష్టము ననుభవించుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘ నిష్ఠయములను శిరసా వహించినందువలన చీనాకు గలిగిన ఫల మిదియే. ఇట్టివలననే తన పంతము నెరవేరలేదని భావించి, జర్మనీ నానారాష్ట్ర సంఘమునుండియు, ఆసంఘమునకు సంబంధించిన అన్ని సంస్థలనుండియు లేచిపోయి, ప్రపంచమును దిక్కురించెను. హిందూదేశ ప్రతినిధియగు నర్ బి. ఎల్. మిత్రుగారిటీవల నానారాష్ట్ర సంఘసభకు వెడలి, అక్కడి వాతావరణము కడు సంతోషముగ నున్నదనియు, యుత్సాహ మేమాత్రము లేదనియు, ప్రపంచశాంతి పట్లను, ఆయుధ వివర్జనము పట్లను, అభిమానము తొలగింపవలెననియు, ఈ సంఘమున కీయవలసిన చందాల నయిన సభ్యులు చెల్లించవలెననియు, నిరాశతో బలికిరి. ప్రస్తుత ప్రపంచ సందర్భముల జూచిన, ఏనిమున మే ప్రాంతములందు యుద్ధము చేలరేగినో చెప్ప వీలులేకున్నది. మరిల పూర్వమున తెక్కియింపవచ్చునని ఒడంబడికలుచేలరేగుచున్నవి. ప్రాప్తమయ్యెను కలసివని. అమెరికా రుష్యా కలయిక జరుగనున్నది. జపాను రుష్యా మధ్య

పెడబాటు ప్రబలియున్నది. జర్మనీ ఆఫ్రికాలో మధ్య పెడబాటుకలదు. పాలెస్టీనులో యూదుల అరబ్బుల సంఘర్షణము వ్యాపించియున్నది. జపాను జర్మనీలు నానారాష్ట్ర సంఘమునుండి లేచిపోయెను. అమెరికాతో బ్రిటిషు యుద్ధమున సమన్వయ, ఇంకను పరిష్కారము గాలేదు. ఇతర దేశముల ఋణముల గూర్చి సంప్రదింపులు జరుగుచున్నవి. క్యూబాలో అంతర్వైషమ్యములు వ్యాపించియున్నవి. ప్రపంచార్థిక సమన్వయ పరిష్కారము గాంచలేదు. ఆయుధ వివర్జన సమావేశమునందు ఒడంబడిక కుదురలేదు. ప్రపంచశాంతి విషయమై అలజడి ప్రబలియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో యుద్ధ విరామ దినోత్సవము కేవలము లాంఛనముగ పరిణమించునా, లేక శాశ్వతఫలము నొసంగునా? శాశ్వత లాభమొనగుగాకయని, కోరుచు ఆనాడు సర్వత్ర ప్రార్థనలు జరుగక మానవు. 11 వ తేదీన 11 గంటలకు రెండు నిమిషములుమాత్రమే మానవ్రతము నెల్లరవలంబించినను, మనఃపూర్వకముగ వైషాఖ్యలు జరుగుచో, సర్వరాష్ట్రవారణమునకు, బుద్ధి గలుగక మానదు.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

గాంధీమహాత్ముడు త్వరలో దీర్ఘవర్షటనము సలుపనున్నాడు. మహాత్ముని నిర్బంధవస్థని ముగియువరకు, మహాత్ముని రాజకీయేతర పర్యటనము జరుగగలదు. మహాత్ముడు వార్తాకు వెడలిన పిమ్మట, విశాంతికికొని, ఆరోగ్యమును బడయగలిగెను. దేశనాయకులు పలువురు మహాత్మునితో సంప్రదించి వచ్చుచున్నారు. నారిమెరుగారు మహాత్మునితో సంప్రదించిరి. ఆంధ్రాను, భాయి పరమానందు, గార్లు మహాత్మునితో సంప్రదించిరి. ఇంతవరకు వైద్యులచేకల నము ప్రకారము భగవ దనుగ్రహము వలన, మహాత్ముని ఆరోగ్యము కుదుటబడుచున్నది. వారి బరువును, రక్తపు పోటును, ఆరోగ్యమును సూచించుచున్నవి. మహాత్ముని పర్యటనము ముగియువరకు, వారి ఆరోగ్యమున కెట్టిభంగము కలుగకుండు గాకయని కోరెదము. ఇందుకుగాను, వివిధ ప్రాంతముల ప్రజలును మహాత్మునికి తోడ్పడవలయును. వారికి వలసిన విశాంతి నొసగుచు, ప్రజలు వారి యువదేశములను బాగరూకతతో నాలకించి, వానిని ఆచరణ పూర్వముగ నిర్వహించుటమేలు. మహాత్ముని కిప్పుడు ముఖ్యముగ గావలసినది కార్యదీక్షగాని, వాగాడంబరము గాదు. అస్పృశ్యత పూర్తిగా నివారణమై, కర్షర అధికవ్యాప్తి గాంచుచో, మహాత్ముని సంకల్పము నెరవేరును. కర్షర వ్యాప్తి, అస్పృశ్యతా నివారణకుగూడ మిగుల నుపయోగకరము. నిర్మాణ కార్యక్రమము శ్రద్ధగ నిర్వహించబడుచో స్వరాష్ట్ర ప్రాప్తికిగూడ నియ్యది మిగుల లాభించును. పనిలేదని గుండువారి కికమీద ఎత్తిపాకు కపకాళ ముండజాలదు.

మద్రాసు గ్రంథాలయచట్టము

మద్రాసు గ్రంథాలయచట్టమునకు, బెజవాడలోని అభ్యుత్థాంతర గ్రంథాలయ సంఘమువారు సూచించిన సవరణలు చాల ముఖ్యమయినవి. చట్టము భారతీయ పరిస్థితులను గుర్తించి, తదనుగుణ్యమగు సవరణల సేర్పాటు చేయవలెనని, వీరు కోరుచున్నారు. గ్రంథాలయోద్యమము ప్రధానముగ జనసామాన్యమునకు పయోగింపవలెను. విద్యను జనసామాన్యమునకు గలపుటకు గ్రంథాలయోద్యమముపకరింపవలెను. అందుచే దేశభాషయోగము నిది గుర్తించినగాని ప్రయోజనముండదు. మద్రాసుగవర్నరుగారు, మద్రాసు ప్రైవేట్ సంఘము వారిపెదుట ముచ్చటించుచు, ప్రతిదేశభాషకునుచక్కని గ్రంథాలయ ముండవలెనని, హెచ్చరించిరి. ఆంధ్ర తమిళ, కేరళ, కన్నడ, మద్రాసు భాగములకు ప్రత్యేక

గ్రంథాలయ సంస్థ లేర్పడి పనిచేయుచో ఇవి జనసామాన్యమునకు బాగుగ నుపకరింపగలవు. ఆంధ్రదేశమునందు దిదివరకే గ్రంథాలయసంఘమేర్పడి, విశేషదీక్షతో పాటుబడుచున్నది. ఇటులనే కేరళకర్నాట దేశములందును, గ్రంథాలయోద్యమము బాగుగ పనిచేయుచున్నది. అందుచే వీనినే గ్రంథాలయ చట్టము మూలాధారముగైకొని, పనిచేయుచో, గ్రంథాలయోద్యమపు నిజముగ ప్రయజనము విస్తరింపగలదు. అభ్యుత్థాంతర గ్రంథాలయసంఘమువారు చట్టములోని వివరములను పెక్కింటి నామోదించుచున్నను, జనసామాన్యమునందు జ్ఞానవ్యాప్తికి సాధనములగు భాషాప్రయుక్తపు పర్పాటులను తప్పక పొందుపరచ గోరుచున్నారు. వీరి కోరిక నెరవేరుగాకయని కోరెదము.

సంగీతభూషణ

దోర్నా శ్రీరామమూర్తిగారు వీరు ఆంధ్రదేశము నుండి దక్షిణదేశమునకు మధ్యసింధులకు వెడలి శ్రీరాజా అట్టామల్ల చెట్టియారెడ్డి సంపాదించిన అట్టామల్ల విశ్వవిద్యాలయమునందు నాలుగు నెలలములు గువిద్య నభ్యసించి అందు రెండవతరగతియందు ఉత్తీర్ణులై. వీరి మన ఆంధ్రదేశమునుండి అక్కడకుపోయి మొన్న 1933 అక్టోబరు 26 వ తేదీన జరిగిన కాన్వోక్షన్ యందు సంగీతభూషణము అను విరచనహించిన ఆంధ్రులలో ప్రథములు. ఆంధ్రు లిరితిన సంగీతవిద్య నభ్యసించుటకు శ్రద్ధవహించి, పాటుబడుచో, అచిరకాలములో ఆంధ్రదేశము నందు సంగీతకళ విరివిగ వ్యాపించి, ఆంధ్రులకు వన్నె దేగలదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముగూడ సంగీతవిద్యకు అర్హప్రార్థన మొనగుగాకయని కోరెదము.

మహాత్మునితూనక 107 పా

ఆరోగ్యము సంస్కృతికరము

వార్తా, నవంబరు 1:—

డాక్టరు శేరు, వక్రకళ, వర్ణంపాండా గారు నేటిదినము మహాత్ముని శ్రద్ధాపూర్వకము 8. తూనక 107 పా రక్తప్రవాహ 155 నిష్పాతిక 95 డబ్బుపాతిక. ఆరోగ్యము సంస్కృతికరము.

కె. యస్. నారిమరగారు

కె. యస్. నారిమరగారు నిన్న మహాత్ముని సందర్శించి, విశాంతిగాను గుర్తించిరి. రెండంబు సీ. యస్. ఆంధ్రానుభూతి పరమానందగారు వారి వార్తాకు విశ్చిరి.

(అ. పై.)

బొంబాయి హరిజన సేవాసంఘవార్షికరిపోర్టు

22 వేలయలములలోనికి ప్రవేశ మొనగుబడుట

బొంబాయి, నవంబరు 1:—

నేడు నెలకడన బొంబాయి రాష్ట్రము వారి జన సేవాసంఘ వార్షికరిపోర్టు సమయించి బొంబాయి నగరము నందును చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలోను 22 వేలయలములలోనికి హరిజన ప్రవేశ మొనగుబడినటులు వివర మగుచున్నది. ఈ 50,000 హరిజనానికి విరాళములు పంపబడినవి. మరి 20,000 వార్తాములు చేయబడినవి. ఈ ద్రవ్య మంతయు విశ్వావ్యాప్తమునకే వినియోగించి వేలవని విరాళ మొనగుబడినవారి అపేక్షించిరి. విద్యార్థివేతనము లొసంగబడెను. 7 రాత్రిపాఠశాలలు, ఒక పగటిపాఠశాల నెలకొల్పబడినవి.

(అ. పై. పు.)

స్వరింగు రూపాయ

బాంధవ్యము

భారతదేశక్రైయమున కనుకూలించుచున్న అపేక్షించుట

బొంబాయి, నవంబరు 1:—

ఈస్తు ఇండియా దూది సంఘముయొక్క దేశభక్తితోడూ దీర్ఘదీర్ఘావధాన ఆహ్వానించిరి:—

“స్వరింగు రూపాయ కేవలము 18 పెన్సీల సంవత్సరములకు సాగించుచుండుటకు కరెన్సీ నియమానిబడింది. దీనివల్ల యాభోధూత కేళి భరించుచున్నాడు. ఈకేవలము భారతదేశ వ్యవసాయ, వర్షక వ్యాపారముల కనుగుణముగ నుండు లాభను దేర్పాటు చేయవలెనని యీ బోర్డువారు అపేక్షించుచున్నారు.”

(అ. పై.)

డిస్క 1 కీ వల రు. 0-4-0 వి. సి. సహా 0-9-0
 గడ్డి, లేదా శరీరమంటల వ్యాధిని ముఖ్యముగా చిన్ని పిల్లలకు గురవే బాధను గలిగించుచున్నది.
 తినుమను నాలుగువారల రావిన గడ్డి, నీడ తింటుము, జిల మెంచుచున్నవని సరియవు. త.
 తేలును. మదరాసు అమ్మత్రాంజినం డిస్కా, బొంబాయి

